

מה:

עין משפט
נר מצוה

קִיב א מ״י פ״ד מהל'
אישות הלכה טו
סמג עשין מח טוש״ע
אה״ע ס׳ מד סעיף ח:

תורה אור השלם

- [illegible]

מוסף תוספות

[illegible]

תום' ר"י הזקן

תהיה לאדוניה. בעבר
עברי שרבו מוסר לו
שפחה כנענית, וקאמר
שהבנים עבדים כמו
השפחה. כי יסיר. לעיל

וְלִדְהָ בְּמוֹת מִנְּלָן. לְפָנֵי רִיחָטָא מִשְׁמַע דְּה"פ יוֹמָא דִּישְׁרָחֵל הֵבָּה
עַל הַשְּׁפָחָה הוֹלֵד כֶּסֶר וְהִיכִי נוֹכַל לְהַכְסִיר בְּצִין קִדּוּשִׁין
וְיֵשׁ עֲצִירָה יוֹמֵר מִיֵּשׁ קִדּוּשִׁין וְיֵשׁ עֲצִירָה פ' וְאִמֵּר דְּהוֹלֵד הוֹלֵךְ אַחֲרֵי
הַפְּסוּם וְכִי מֵינָא דִּלְמָא לֹא־שְׁמוּעִין דִּלְפִּי בָּהּ עֲלִיָּה מִמּוֹר הוֹלֵד כְּמוֹהֵי
וְיֵשׁ לוֹ תַקְנָה בְּשִׁחְרוּר הָא לִימָא
אֲחֵלָּא לְרִבִּי טַרְפוֹן (לְקַמֵּן דְּף סט.) אֲבָל
פ' לְרַבָּנָן בָּהּ וְנִרְחֵל דְּה"פ וְלִדְהָ כְּמוֹהֵי
מִנְּלָן לֵן שְׁלָא קָרִיב בְּנוֹ לְפָנֵי דְּכֶר
וְאִפְּלִי לֵב כְּבִנּוּ מִמּוֹר לֵא הִוּוּ לֹא לִירוּשָׁו
וְיֵלֵא לְנִטְמָא לוֹ וְלֹא לִיבִסֵּס אֶשֶׁת אַחִיו פ'
וְלֹא לְפַטוֹר אֶשֶׁת אֲבִיו מִיבִסֵּס:

אמר קרא לא תתחתן בם. פירש
צקונטרס לא יחא לך זהם
תחתות תחתות מיהו קשה שהרי האי
תקורא לא מייירי ה' צעודי קוכיזם דהא
גבי ו' עומיזם הוא דכמיז דלאמר
בפרק הערל (יבמות דף עו.) אמר רבא
בצגרותן אית להו תחתות פירוש איסור
ללא תחתן יש זהם וצגיותן לית להן
לתחתות לא שייך זהו תחתות לעבור
מעליהו משום לא תחתן לכן פר"ת
בדגמרא דמייא קרא לא תחתן הוי
כמו וגומר ומסיפא דקרא דריש דכמיז
תמן לא תון לצנו ובתו לא תתק
לנצק משמע שאין זה יקשה והקשה
ה"ר יעקב מאורוליני"ש ואימא ה"מ
לכתמילה חלל דיעבד תפסי זה
קדושין דה"ג אמר לעיל (דף עו.)
גבי לא יקח איש את אשת אביו
ומיתוך מהר"ר יצחק שיי"ש דאין ה"ג
חלל אלא סמך חלל תחתן ואלא תתק
דהוי כמו מתי קראי חד לכתמילה
ומחד לדיעבד ואע"ג דלאמר לא תחתן

ואחרי צביונות ה"מ בחר בידענה מסקנה דילפינן דלא תפסי בזה קדושים מקרא אחרינה לקמן בצמוך אבל אי לאו הכי טוב היה קדושים מקרא אחרינה לקמן בצמוך אבל אי לאו הכי טוב היה **בבב** **הבא** מישראלית קריי בגי' בנך. פ' בקומטרס כדמיכי כי יסיר את בנך מאחרי דקאי אצטל לא תתן לבנו וה"ק בתן בלא תתן לבנו משום דכי יסיר בנו בן בתן מאחרי והוא קרוי בנך אבל בנך הבא מן העובדת כוכבים ומצנן קרוי בנך אלא בנה מדלא קאמר מעל כמו לא תתן לבנך כי תסיר בנך מאחרי^א אמר רבינא שמע מינה ^ב (בנך הבא מן העובדת כוכבים) כי ^ג (וא"ת) רבינא היינו דברי רבי יוחנן וימיה לך לחדש רבינא מה שלם פירש רבי יוחנן דקאמר רבינא שמע מינה בנך פירש רבינא תם דכי יסיר את בנך קאי אצטל לא תתן לבנך וה"ק כי יסיר החותן לא בנך שהוא חתנו מאחרי ומדלא חש מישראלית על בן הבן שמע מינה בנך הנוול לך מאשתך קרוי בנך לפי שהוא מישראל ומישראלית ואין אותו הבא מצנן ומן העובדת כוכבים מקריי בנך אלא בנה ודייק מלישנא דכי יסיר את בנך דמשמע מיעוט וממעט בן בנך מדלא כתיב כי יסירם או כי יסיר את זרעך אצטל אחי לא ידענא מעובד כוכבים הבא על ישראלית מה דינו ואחא רבינא וקאמר שמע מינה בן בתן הבא מן העובד כוכבים מקריי בנך מדלא כתיב בנך לא תתן לבנו כי יסיר את בנך מאחרי ויגדוק מינה דעליה הקפיד רחמנא כדדייקין גבי כמו לא תתן לבנך ומדלא קאמר הכי^ד שמע מינה דבן בתן הבא מן העובד כוכבים קרוי בנך והקפיד קרא אחריניה ולכן לא כתב כי יסיר את בנך מאחרי דמשמע מיעוט מכן עזר פרי"ת דכי יסיר קאי אצטל לא תתן לבנך כדמפרש אצטל קאי וה"ק כי יסיר החותן בן בנך מאחרי משקל הורע עתה מן מתירים אחר בן אלא תתן העובדת כוכבים והיינו דלאמר ואין בנך הבא מן העובדת כוכבים קרוי בנך והיא ההפסד דקאמר קרא ובנך הבא מן הישראלית קרוי בנך דקאמר שמואל וזריי יוחנן (ביבמות דף ט"ז.) לא פירשו כלום בעובד כוכבים הבא על בת

[illegible]

זמן לבנו ובתו לא נתן לבן כי יסיר את בן. מדלא כתב כי יסיר את בתך כלומר יסירי
בתך שתתן לו, ש"מ שעליה לא הקפידה תורה דודאי הואיל וגדולה [היא] לא יסירה, אלא
כביבם את הערוב שהעורב כובבים יסידורו דודאי מרחביה בין לשון רבו תארישיה קדרא יקרי
אין את העורב כובבים קרן בן, דודאי מרחבי כי תסיר את בתך כלומר לא תקח הוא כלבן כי
לא לא הקפידה עליו תורה דודאי העורב כובבים אותו כבן שתתן לבתו* שחוריו בן
סיר טען בפי עצמו ארז דייק מסתקן קרז דמי ידאריי עובד עובד כובבים לקרא את
כך דהוא משמע שהתחנך הגורם מסיים מאחרי השם, ש"מ ולא עליהו קפיד גדולים וניהו
סיר מאחרי ישראל [ואין] אלא חתן בןך מחייב בןך הוציא מהם [נלשתי] מאחרי
הוא בן [הוא] עובד השם אלא הוא בנה והורחל) וממזל ארבה לאשארטין

*נצ"ל ובנוך שיוולד מבתך (ד"ו). **אולי צ"ל בנוך שבא מבתך שאתה נותן לו וכו' (שם).

האומר פרק שלישי קידושין

ההארה וילדה וגו'. בשפחה כנענית שיחידה לעצד עברי ואמר קרא
לדלה יא הבן חפשי עם אצוי: לא תסחטן כס. לא תהא לך כס מורת
חיתון: כי יסיר את בנך. לעיל מיייה כתיב בתך לא תחן לבנו ובתו
ללא תחן לבנך וסמך ליה כי יסיר את בנך מדלח כתיב כי יסיר את בתך

מִשְׁמַע דָּבָר הַנוֹלָד נְעוּזָד כּוֹכְבִּים
מִבְּתֵר קֹאֲמֵר שִׁסְיָרֵנוּ הַעוֹבֵד כּוֹכְבִּים
(א) מִאֲחֵרֵיו קִרְדֻּשִׁינָא דָּבָר בְּתֵר אֲפִילוּ מִן
הַעוֹבֵד כּוֹכְבִּים שְׁמֵר בֶּנְךָ: (א) וְאִין כִּלְכָּל
מִן הַעוֹבֵדִים כּוֹכְבִּים קְרוּי בֶּנְךָ. מִדְּלָא
כְּחִיד נָמִי כִי תִסְרִי אֶת בֶּנְךָ לְשִׁמְעָה
מִינֵיהּ דְּקִפְדִּיר נָמִי קִרָּא צְבִתּוּ לֹא
תִקָּח לְבִנְךָ מִשּׁוּם כִּי תִסְרִי אֶת הַבֶּן
הַנוֹלָד לֵה מִצְבָּן אֲלֵמָא בֶּן הַעוֹבֵדִים
כּוֹכְבִּים אֵינוּ קְרוּי בֶּנְךָ אֲלֵמָא צְנֵה: מִקְדָּר
מִשְׁרָאִילִים קְרוּי בֶּנְךָ כּוּי. לֹא מִשְׁרָאִילִים
דִּיִּק לֵה אֲלֵמָא ה"ק מִדְּלָא קִפִּיד קִרָּא
אֲבָן הַנוֹלָד מִמֶּנּה ש"מ בֶּנְךָ מִשְׁרָאִילִים
קְרוּי בֶּנְךָ אֲבָן בֶּנְךָ מִן הַעוֹבֵדִים
כּוֹכְבִּים אֵינוּ קְרוּי בֶּנְךָ: ש"מ. מִדְּקִרִי
לִיִּה לְבָן בֵּת יִשְׂרָאֵל הֵבֵא מִן הַעוֹבֵד
כּוֹכְבִּים בֶּנְךָ: לִימָא קִסְפֵּר רִצְיָנָא
עוֹבֵד כּוֹכְבִּים וְעוֹבֵד הֵבֵא לָךְ בֵּת שִׁמְעָה
הוֹלֵד מִמּוֹר גְּרִסִּי. דִּלְתָא לֹא־שִׁמְעוּיִן
דִּלָּא שְׂדִינָא לִיִּה בֵּתֵר עוֹבֵד כּוֹכְבִּים
דִּימָא עוֹבֵד כּוֹכְבִּים הוּא וְאֵס נִתְגִּייר
יִשָּׂא מוֹתֵר לָבֵא בְּקָלָא אֲלֵמָא בֵּתֵר
יִשְׂרָאִילִים שְׂדִינָא לִיִּה וְכִיּוֹן שְׁצַעְיָנָא הוֹלֵד
הוּא לִיִּה יִשְׂרָאֵל פְּסוּל כְּשֶׁאֵר נּוֹלֵדִים
מִמֵּי שִׁלָּן עֲלִיו קִדּוּשִׁין בְּתֵתֵין צְבִתּוּיִן
(לְעִיל דף ק"י:): שֶׁהֵם מִמּוֹרִים: וּמִשְׁנֵי
מִהֲכָא לֹא תִשְׁמַע מִמּוֹרוֹת נְהִי דְשִׁמְעִין
מִינֵיהּ דְּכִסֵּר לֹא הוּא מִשְׁנֵי לִיִּה בֵּתֵר
מִשְׁנֵי מִשְׁנֵי מִשְׁנֵי מִשְׁנֵי מִשְׁנֵי מִשְׁנֵי

מיהא לא תשמע מינה כדאמרין ציבנות (דף סח:) ממזרז מלשח
 יליף מה אשת אב דאין לו עליה קידושין אבל יש לו קידושין על
 אחתה ועלה כתיב שהולד ממזר דסמך ליה לא יבא ממזר אף כל
 שאין לו עליה קידושין אבל יש לו קידושין על אחתה לאפוקי עובד
 כוכבים למה ליה קידושין כלל: **א** **פסול מיקרי**. כשאר גולים צעירה
 ממחייבי לאזין או עשה שאינן ממזרים: **האי בשעבא אומות כתיב**.
 לא תחתן בם וכי יסיר בשעבא גוים שבא"י הוא דכתיב שאר אומות
 מנלן: **דריש טעמא דקרא**. בב"מ (דף קטו.) גבי אלמנה דקאמר
 עשרה למשכנין אומא עניה לא ממשכנת אותה דטעמא מאי אחרת
 רשמנא לא תחבול בגד אלמנה: **א** מפני שאתה צריך להחזיר לה עבדו
 לערב וממך קך שאתה יואל ונכנס תמיד אללה שחרית למשכן
 וערבית להחזיר אתה משיאה שם רע בשכנותיה. והכי נמי דריש
 טעמא דחיתון משום כי יסיר ולא אינטריך קרא לפרוש טעמא
 לאפוקייהר ליה כי יסיר לרבות שאר אומות. אלל לרבנן אינטריך קרא
 לפרוש טעמא ב"ז אומות גופייהו ולמעוטי שאר אומות שאינן דאוקין
 צעודות כוכבים כמותן דקיי"ל (חולין דף יא:) שצוה אללך לאו
 עובדי עבודת כוכבים לו אלל מנהא דצויתיה בדיהא לו אייתי לא
 ירביחא ושאר אומות מנלן. ודכוותיה אמר בטהרה"ן (דף סח.) גבי לא
 יביא לו נשים ולא יסור לבבו דלר"ש הוי האי לא יסור יתורא דכלא
 פירושא דקרא הוי דרש' ביה טעמא ולרבנן דלא דרשין טעמא
 דקרא בעלמא הכא פריש קרא טעמא: **ואחר כן**. לאחר שחשאה
 כפי גזירת הכתוב שהסיר לך יפת מואר והיתה לך כתיב א דריש בה
 הויה אבל מעיקרא קודם היתר לא קרינן בה והיתה א: **ויילד לו**.
 שמתיחס אחר אביו: **לא קרינן ביה וילד לו**. אלל אחריה הוא מתיחס:
א"ה שפחה נמי. דולדה כמוה תיפוק לן מהאי קרא דלא הלא קרינן
 ביה כי תהיין דכתיב (בראשית כב) עם החמור על הדומה לחמור:

אבל דמיט'יהו ישראל הצא מן הישראליט שעצנה ישראל קאמל דער
 קרוי צוק מאלא כתיב כי יסיר את בך שמע מינה דבך הנשואה
 "דכי יסיר משמע דמייר בהסרת יראת שמים כדדרשין כי יסיר
 בך נראה כפר"ת ראשון (פסרי:) ה'ניחא ר"ש. פי' דריש
 מאמסאדא דמייר מבענה עממים לפי שהם לאוין עבזודים כוכדים
 דכל המסירין אלל לעבדן דלא דריש טעמא דקרא א"כ אי לאו
 יסיר לומר דוקא בצבעה עממים א"כ בשאר אומות מנליה:
 אלל

כל הנולד לבנך אינו קרוי בנך אלא בנה. קרוי בנך. ישראל הוא. ולפי מ"ש הר"ם בקדושה פס' בחתחת העובד כוכבים, ש"מ דאזא לאשמעינן שחתחת מביא לעבוד עבודת כוכבים (ו הראי' הם: ישראל וישראלית הם ולא אטיר, ולא מבטלים הוציאנו מהם דבר, ומוסקת חתן רבנן לך וידע דין שיהא, וד"ק בנך אשתא נתון להם* שתואו משרתיהם הוא בנך שבווד השם ואין ידוע שיש ידוע, וזהו ומוזר הוא ולא אתה יודיעה שנתגייר יהיה ראוי לבקלה.

מסורת הש"ס

[illegible]

גליון הש"ס

לקמן עה ע"צ ת

עס:

מוסף רש"י

בן יסיר את מבין
 מללז מביס ב
 מפר שטע מיט
 מקחמל בן אל תמן
 נעטל בעל תבן אל בן
 נישול ואל תמן
 נאבטו אל מקח בן אל
 מקסדר ואל קרעו ביה
 תמן שזל מחפר
 אלמלס בן אל העבר
 שזלע ואל
 שזלע ואל בן העל
 העברט וועבן קרע ביה
 (ויבטח ב.) דל מי וילע
 נעלדט מיכס בן אל
 מפרק ואל קרעו ביה
 שזל אל
 וועבן ברוס (ד. ש"מ
 בן תבן מן העבר
 וועבן ברוס קרע ביה
 העברע בן יסיר אל
 וועקומען לוי בן שזל
 לעבר מיכס, אלמלס

לֹא מִפְּרֶשׁ קָרָא טַעמָא הוּא
לְרַבּוֹת שֶׁאֵר מִסִּירִין (שם).

[ה"ז] ובהלכות יבום פ"א
להיותם ישראלים, ומדלא
לכי יסיר ולא סמיך חתון
שבא מן העובדת כוכבים